

SAMBORZEC

NA LINII CZASU

Nr 76 listopad 2019

Gazeta Wspólnoty Samorządowej

Strażacki jubileusz

8 listopada w Złotej odbył się uroczysty apel z okazji jubileuszu 90-lecia tamtejszej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, połączony z przekazaniem jednostce nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego na podwoziu Renault D16.

Uroczystość tę uświetnili swoją obecnością znamienici goście: posłowie Anna Krupka, Andrzej Kryj i Marek Kwitek, wojewoda świętokrzyska Agata Wojtyszek, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Marek Jońca, świętokrzyski komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej bryg. Krzysztof Ciosek, członek Zarządu Głównego Związku OSP RP i prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP w Kielcach dh Mirosław Pawlak, wiceprezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach Grzegorz Socha, wicestarosta sandomierski Wojciech Dzieciuch wraz z radnymi, komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu st. kpt. Piotra Krytusa, wraz ze swoim zastępcą st. kpt. Andrzejem Włodarczykiem

i strażakami, wiceprezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Sandomierzu dh Waldemar Maruszczak, członek Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP i wiceprezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Sandomierzu dh Mirosław Kwapiński, wójt gminy Samborzec Witold Surowiec wraz ze swoją zastępczynią Ewą Drzazgą, przewodniczący Rady Gminy w Samborcu Mieczysław Piątek wraz z radnymi, prezes Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Samborcu dh Feliks Piotrowski, komendant gminny Związku OSP RP w Samborcu, członek Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Kielcach dh Waldemar Skubisz.

Strażacy z OSP w Złotej wysłużonego steyra wymienili na nowy samochód GBART

3/24 na podwoziu Renault D16. Samochód posiada zbiornik wody o pojemności 3 tysięcy litrów, zbiornik środka pianotwórczego o pojemności 300 litrów, wyciągarkę elektryczną o uciążu 8 ton, pneumatyczny maszt oświetleniowy. Zabudowę pojazdu wykonała firma Szczęśniak Pojazdy Specjalistyczne sp. z o. o. Samochód kosztował 788 430 zł.

Na kwotę tę złożyły się dofinansowania: od gminy w wysokości 308 430 zł, z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 380 000 zł, komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej w wysokości 80 000 zł i powiatu sandomierskiego w wysokości 20 000 zł.

Kolejne inwestycje zakończone

Gmina Samborzec zakończyła realizację dwóch projektów: „Budowa obiektów małej architektury w Otwartej Strefie Aktywności w miejscowości Kobierniki, gmina Samborzec” oraz „Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Samborzec”.

Budowę obiektów małej architektury w OSA dofinansowano ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Rozwoju Małej Infrastruktury Sportowo-Rekreacyjnej o Charakterze Wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności (OSA) edycja 2019. Projekt obejmował urządzenie placu zabaw, siłowni plenerowej oraz strefy relaksu, której koszt całkowity wyniósł 128 180,91 zł, a kwota otrzymanego dofinansowania 50 000 zł. Prace termomodernizacyjne objęły budynki Liceum Ogólnokształcącego, Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Chobrzeżanach oraz Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Samborcu. Projekt był współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.3 „Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym”.

W ramach termomodernizacji budynków wykonano:

- Dla budynku Liceum Ogólnokształcącego w Chobrzeżanach: docieplenie ścian zewnętrznych budynku, ocieplenie stropu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji c.o., modernizację kotłowni gazowej, modernizację systemu oświetlenia.

Koszt ww. robót wyniósł: 1 430 270 zł, z czego kwota dofinansowania to: 1 170 780,20 zł.

- Dla Szkoły Podstawowej w Chobrzeżanach: docieplenie ścian zewnętrznych budynku, ocieplenie stropu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji c.o., modernizację instalacji elektrycznej i oświetleniowej, modernizację kotłowni gazowej, modernizację systemu oświetlenia.

Koszt ww. robót wyniósł: 1 251 177,46 zł, z czego kwota dofinansowania to: 1 046 475,38 zł.

- Dla Przedszkola w Chobrzeżanach: docieplenie ścian zewnętrznych budynku, ocieplenie stropu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji c.o., montaż instalacji c.w.u., modernizację kotłowni gazowej, modernizację systemu oświetlenia.

Koszt ww. robót wyniósł: 1 178 822,54 zł, z czego kwota dofinansowania to: 958 124,73 zł.

- Dla Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Samborcu: docieplenie ścian zewnętrznych budynku, ocieplenie stropodachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji c.o., montaż instalacji c.w.u., modernizację kotłowni gazowej, modernizację systemu oświetlenia.

Koszt ww. robót wynosi: 1 450 000 zł, z czego kwota dofinansowania to: 1 136 992,56 zł.

Relacja zdjęciowa na stronie internetowej gminy Samborzec.

W ubiegłym tygodniu w Skotnikach miała miejsce premiera mobilnej gry terenowej.

Ze smartfonem po wiedzę

Gra ma przybliżyć odbiorcom lokalne i ogólnopolskie wydarzenia z I wojny światowej oraz lat powojennych. Projekt realizowany był przez Gminny Ośrodek Kultury w Samborcu, Stowarzyszenie „Nasze Skotniki” oraz parafię św. Jana Chrzyciela w Skotnikach. Autorką projektu jest Katarzyna Ossowska.

– *Chcieliśmy zrobić coś innowacyjnego, historycznego na terenie Skotnik. Udało się to wszystko spiąć pod kątem 101. rocznicy odzyskania niepodległości. Zależało nam na tym, żeby to wydarzenie nie było kolejną akademią, kolejnym apelem. Żeby to było coś atrakcyjnego dla osób, które nie chcą brać udziału w wydarzeniach, jakie zwykle są organizowane. Fabułę stworzyliśmy właśnie wokół tematu odzyskania niepodległości, historii gminy Samborzec i naszego lokalnego bohatera, jakim był generał Stanisław Grzmot-Skotnicki* – mówi Sebastian Mazur, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury.

Gra polega na zbieraniu punktów. Aplikacja prowadzi graczy do punktów, w których trzeba rozwiązać zagadkę lub zadanie historyczne. Są również zadania wymagające znajomości fizyki, jak np. obrócenie tarczy za pomocą hydronetki i strumienia wody.

Gra jest ogólnie dostępna i nieograniczona czasowo. Wystarczy pobrać aplikację, by poznać historię naszej gminy. Premierę mobilnej gry terenowej wzbogaciły pokazy historyczne. Kielecki Szwadron Kawalerii im. 13. Pułku Ułanów Wileńskich zainscenizował wizytę marszałka Józefa Piłsudskiego w dworku Skotnickich.

Dofinansowano ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022 w ramach Programu Dotacyjnego „Koalicje dla Niepodległej”.

niepodległa POLSKA STULECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

O historii w bibliotece

Dobiegł końca cykl warsztatów „Nasza Mała Wielka Ojczyzna”, organizowanych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Samborcu.

W minionym tygodniu gościliśmy w naszej bibliotece dzieci i młodzież ze Szkoły Podstawowej w Samborcu oraz dorosłych z Warsztatu Terapii Zajęciowej w Śmiechowicach, odwiedziliśmy również szkoły podstawowe w Zawierzbii i Śmiechowicach, a wszystko po to, by przybliżyć naszą piękną i bogatą historię lokalną.

Uczestnicy warsztatów mieli okazję przenieść się w czasie i dzięki unikalnym starym fotografiom, zobaczyć jak zmienił się Samborzec na przestrzeni lat. Młodzież zmierzyła się z multimedialnym quizem sprawdzającym wiedzę o historii gminy. Nie mogło zabraknąć także wspólnej lektury książek o odzyskaniu niepodległości. Specjalnie dla naszych

czytelników przygotowaliśmy również wystawę poświęconą pochodzącemu z Samborca pierwszemu kapelanowi marynarki wojennej w II RP Władysławowi Miegoniowi.

Jak co roku zaprosiliśmy do Oddziału dla Dzieci i Młodzieży klasę I ze Szkoły Podstawowej w Samborcu. Dzieci, dzięki rozdany wcześniej żetonom przedstawiającym osoby, wydarzenia i przedmioty nawiązujące do historii, mogły dopytać o szczegóły swoich dziadków. Wspólnie odtworzyliśmy relacje starszych mieszkańców i udekorowaliśmy drzewko pamięci, które stanowi część projektu „Opowiedz jak to było”. Pierwszoklasiści odwiedzili również władarzy naszej gminy i podarowali wójtowi Witoldowi Surowcowi i jego zastępczyni Ewie Drzazdze wykonane własnoręcznie kokardy narodowe.

Do Święta Niepodległości nawiązywało również piątkowe spotkanie Klubu Kodera. W czasie jego trwania dzieci, programując roboty Photon, poznawały Polskę i jej sąsiadów.

W trakcie wszystkich spotkań dzieci, młodzież i dorośli przygotowali białe-czerwone kokardy narodowe, które przypinaliśmy 11 listopada.

26 października w hali sportowej Zespołu Publicznych Placówek Oświatowych w Samborcu odbył się Ogólnopolski Turniej Karate o Puchar Wójta Gminy Samborzec.

Walczyli o puchar wójta

Oficjalne rozpoczęcie zawodów nastąpiło o godz. 10.30. Dokonali go wójt gminy Samborzec Witold Surowiec oraz sensei Jarosław Winkler. Udział w turnieju wzięło ponad 110 zawodników z wielu ośrodków karate.

Sędzią głównym zawodów był sensei Marek Wołos z Hrubieszowa. Zawodnicy naszego klubu odnotowali wspaniałe wyniki. 1. miejsce: Wiktoria Krakowiak, Maciej Zmarzlik, Tomasz Żurek, Kawiński Dawid, Filip Pietrzyk. 2. miejsce: Wiktoria Proszalek, Wiktoria Kubala, Marcel Jakuszewski, Jakub Czarnecki, Jakub Grębowiec. 3. miejsce: Ola Ostrowska, Filip Gara, Krystian Misiak. Wszystkim uczestnikom gratulujemy sukcesów i sportowej postawy.

– Turniej cieszył się bardzo dużym powodzeniem. Nie tylko ze strony zawodników i ich rodziców. Było bardzo

dużo osób, które kibicowały zarówno swoim zawodnikom, jak i innym klubom, szerząc kulturę fizyczną oraz ideę sportowego współzawodnictwa i rywalizacji – mówi dyrektor GOK Sebastian Mazur.

Wydarzenie to po raz kolejny mogło odbyć się na terenie naszej gminy dzięki wsparciu władz, a w szczególności wójta Witolda Surowca i zastępczyni wójta Ewy Drzazgi, oraz dyrektora Zespołu Publicznych Placówek Oświatowych w Samborcu Mariusza Mierzwy, zastępcy dyrektora Małgorzaty Trzaski, dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Samborcu Sebastiana Mazura, a także dzięki Annie Stępień ze Stowarzyszenia Virtus.

Serdeczne podziękowania dla całej zaprzyjaźnionej ekipy za pomoc w przygotowaniu turnieju! Osu!

Nowy samochód dla WTZ

W uroczysty i oficjalny sposób 5 listopada przekazano samochód, który będzie służył do przewozu osób niepełnoprawnych odbywających rehabilitację zawodową i społeczną w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Śmiechowicach.

W uroczystości przekazania samochodu uczestniczyli dyrektor Świętokrzyskiego Oddziału PFRON w Kielcach Andrzej

Michalski, starosta powiatu sandomierskiego Marcin Piwnik, wicewójt gminy Samborzec Ewa Drzazga oraz dyrektor PCPR w Sandomierzu Janusz Kwaśniewski.

Zakup samochodu dla osób niepełnosprawnych był możliwy dzięki dofinansowaniu z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz gminy Samborzec.

Niezwykłe miejsca pamięci

Listopad to miesiąc pamięci o zmarłych, w którym odwiedzamy groby naszych bliskich, znajomych i przyjaciół. Na terenie naszej gminy znajdują się trzy cmentarze rzymsko-katolickie. W niniejszym artykule zapraszamy jednak na szczególną wędrowkę po miejscach bez wątpienia bardzo tajemniczych. Wędrowkę po cmentarzach cholerycznych.

Słabo znana jest historia tych cmentarzy, niewiele się o nich mówi i mało pamięta. Usytuowane są w trzech miejscowościach: w Janowicach, Faliszowicach i Wielogórze. Założono je na obrzeżach wsi z dala od zabudowań wiejskich, w czasie epidemii cholery, która panowała w latach 1831-1838. Dotarła do Polski podczas powstania listopadowego za sprawą wojsk rosyjskich, które przybyły, aby tłumić powstanie. Kolejne ataki cholery zanotowano w latach 1848-1855 i na północy Polski w latach 1872-1883.

Ze względów sanitarnych osoby zmarłe na cholere chowano w zbiorowych mogiłach poza terenem cmentarzy grzebalnych. Miejsca wiecznego spoczynku ludzkich szczątków upamiętniono wysokim nasypem ziemnym z ustawionym po środku drewnianym krzyżem. Datę ostatniego pochówku szacuje się na 1883 rok. Zachowane do naszych czasów rozmiary ziemnych mogił sugerować mogą, że na tych cmen-

tarzach pogrzebano kilkaset ludzi zmarłych na tę straszną chorobę.

Cmentarz choleryczny w Faliszowicach usytuowany jest z dala od wioski, na placu gromadzkim przy rozwidleniu drogi gminnej Faliszowice – Chobrzany, Faliszowice – wieś. Cmentarz zajmuje kilkadziesiąt metrów kwadratowych powierzchni. Na wysokim nasypie ziemnym usytuowany jest metalowy krzyż o wysokości ok. 6 m, który w 1988 roku wykonał mieszkaniec wioski Jacek Mazur. Krzyż i cmentarz poświęcił w tymże roku ks. proboszcz Marian Batorski z Chobrzan.

Wcześniej stał w tym miejscu krzyż drewniany nazywany przez mieszkańców cholerycznym. Według tradycji i relacji mieszkańców wioski, jeszcze wcześniej stać miała tam figura, nie wiadomo jednak kogo przedstawiała.

Drugi cmentarz choleryczny znajduje się w Janowicach. Usytuowany jest przy drodze powiatowej z Chobrzan przez

Byszów do Klimontowa, po lewej jej stronie w odległości ok. 300 metrów od pierwszych zabudowań wiejskich. Ta część wsi nazywa się „Mogiłami”, a krzyż stojący na wysokim nasypie ziemnym nazwany został przez mieszkańców „Pod Bożą Męką”. Grunt, na którym usytuowany jest cmentarz, należy do rodziny Jakuszewskich.

Mogila ziemna ma przekrój trapezowy o rozmiarach ok. 25 m długości, 8 m szerokości u podstawy i 3 m u góry, a wysokość nasypu wynosi do 4 m w zależności od kąta nachylenia terenu. Aktualnie powierzchnia cmentarza zajmuje ok. 200 metrów kwadratowych. Na mogile, frontem do drogi, ustawiony jest kamienny krzyż. Prostokątna podstawa krzyża posiada w zwieńczeniu profilowany gzyms, na którym na dwóch wolutowych spływach znajduje się cokolik krzyża z wizerunkiem ukrzyżowanego Chrystusa. Na frontowej ścianie cokołu znajduje się arkadowa zamknięta nisza, w której umieszczona jest figurka Matki Boskiej Niepokalanej. Pod niszą po obwodzie widnieje inskrypcja: „POD TWOJĄ OBRONĘ UCIEKAMY SIE”. Na zachodniej ścianie cokołu u jego podstawy widnieje inskrypcja fundatorów krzyża. Pierwszy krzyż postawiony na mogile w 1832 roku był wykonany z drewna.

Dlaczego krzyż nazwano „Pod Bożą Męką”? O tym oraz o trzecim cmentarzu cholerycznym w naszej gminie opowiem za miesiąc, w drugiej części artykułu.

ANDRZEJ CEBULA